

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 135/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen henkilöjunaliikenteen palauttamisesta välille Jyväskylä-Äänekoski

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Joonas Köntän /kesk näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 135/2020 vp:

Mihin toimiin hallitus on valmis ryhtymään, jotta henkilöjunaliikenne palautuu Jyväskylän ja Äänekosken välille?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Liikenne- ja viestintäministeriö täydentää VR:n tarjoamia palveluja niin kutsutulla osto- ja velvoiteliikenteillä, jotka kohdentuvat pääosin liiketaloudellisesti kannattamattomiin yhteysväleihin ja vuoroihin. Liikenne- ja viestintäministeriön ja VR:n välinen ostoliikennesopimus ja liikenne- ja viestintäministeriön velvoiteliikennettä koskeva päätös ovat voimassa vuoden 2020 loppuun saakka.

Liikenne- ja viestintäministeriö sekä VR ovat käynnistäneet neuvottelut taloudellisesti kannattamattomien henkilöjunaliikennepalveluiden hankinnasta vuoden 2020 jälkeiseen tilanteeseen. Neuvotteluissa lähtökohtana on nykyisen palvelu- ja vuorotarjonnan turvaaminen ja kehittäminen sekä sopimusrakenteen yksinkertaistaminen. Mahdollisuuksia laajentaa henkilöjunaliikenteen tarjontaa selvitetään myös samassa prosessissa.

Liikenteen operoinnin rahoituksen lisäksi toteutuakseen hankittava henkilöjunaliikenne edellyttää, että asema- ja raitininfrastruktuuri sekä näihin liittyvät taustajärjestelmät mahdollistavat turvallisen liikennöinnin. Äänekosken henkilöliikenteen edellytyksistä ja mahdollisuuksista tehtiin laaja selvitys 2018. Äänekoski–Jyväskylä-radan vanhat henkilöliikenteen laiturit purettiin radan perusrantamisen yhteydessä.

Radan liikennepaikoille tarvittaisiin kokonaan uudet laiturit sekä muita yksittäisiä infrastruktuurimuutoksia, joiden teknisestä tai taloudellisesta toteutettavuudesta ei ole tehty kokonaisarviota. Vuonna 2018 tehdyn selvityksen mukaan rataosalla on tavaraliikenteen volyymin ja kohtauspaikkojen vähyden vuoksi liian vähän kapasiteettia tiheän henkilöliikenteen toteuttamiseksi. Harvakseltaan kulkeva henkilöliikenne ei sinänsä olisi mahdotonta, mutta tässä ongelmaksi nousee soveltuvan kaluston puute.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 135/2020 vp

Käytännössä kalustoa jouduttaisiin vähentämään nykyisiltä yhteysväleiltä, koska VR:llä ei ilmoituksen mukaan ole vapaata lähiliikennekalustoa uusille yhteysväleille. VR:llä on kuitenkin käynnissä uuden lähiliikennekaluston hankinta, joten tilanne saattaa siltä osin muuttua tulevaisuudessa.

Lisäksi liikennettä on tarkasteltava kokonaisuutena huomioiden myös julkisesti hankitun liikenteen vaikutukset muuhun liikenteeseen. Yhteenvetona henkilöjunaliikenteen käynnistäminen Jyväskylän ja Äänekosken välille edellyttäisi, että muun muassa infrastruktuuri, kalusto ja ratakapasiteetti mahdollistaisivat liikenteen lisäämisen alueella.

Liikenne- ja viestintäministeriö on käynnistänyt valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelmatyön, joka toteutetaan parlamentaarisesti. Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma tulee ohjaamaan sitä, miten väyläverkkoa jatkossa suunnitellaan, rakennetaan, korjataan ja ylläpidetään. Se ohjaa myös päätöksentekoa siitä, millaisia liikennepalveluita julkisilla varoilla hankitaan. Hallitus on sitoutunut raideliikenteen pitkäjänteiseen kehittämiseen ja tavoitteena on, että pitkällä aikavälillä koko Suomen henkilöjunaliikenteen järjestämisen edellytykset paranevat.

Helsingissä 24.3.2020

Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka